

# Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan Børnehaven Lærkereden 2023



# Om skabelonen

---

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og medarbejdere i dagtilbud.

Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte jeres skriftlige evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan. Den skal gennemføres mindst hvert andet år. Det er **ikke** et lovkrav, at I benytter denne skabelon.

Den lovgivningsmæssige ramme for udarbejdelse og evaluering af den lokale pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er udfoldet i Børne- og Undervisningsministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#).

Vær opmærksom på:

- Den primære målgruppe for den skriftlige evaluering er jer selv og forældrene i jeres dagtilbud
- Det er et krav, at I reviderer jeres skriftlige læreplan på baggrund af evalueringen, hvis evalueringen skulle give anledning til ændringer eller justeringer.
- Fokus i evalueringen er på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes udbytte, dvs. hvorvidt og hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter trivsel, læring, udvikling og dannelse for alle børn.
- Evalueringen skal offentliggøres.

Denne skabelon indeholder alle de lovmæssige krav til evalueringen. Lovkravene finder I i de to midterste afsnit "Evaluering og dokumentation" og "Inddragelse af forældrebestyrelsen". Skabelonen indeholder desuden spørgsmål, som kan støtte jeres evalueringsproces samt jeres fremadrettede arbejde med løbende at revidere den skriftlige læreplan.



[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

## Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

---

# Arbejdet med den pædagogiske læreplan



---

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.”

”Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

***Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51***

---

## Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

Her kan I opliste, hvad I har haft særligt fokus på som en del af arbejdet med læreplanen, fx morgenstund, leg, social udvikling. I kan også indsætte billeder eller andet fra jeres arbejde.

I Lærkereden har vi haft særligt fokus på lege- og læringsmiljøer samt relationer (voksen/barn + barn/barn)

---

## Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive jeres arbejde med at etablere en systematisk evalueringskultur. I kan fx beskrive, hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter, reflekterer over og evaluerer jeres pædagogiske praksis. I kan også beskrive, om I arbejder med særlige metoder, fx *Redskab til selvevaluering*, *Tegn på læring*, *Redskab til forankringsproces* eller om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med en særlig tilgang.

I Lærkereden justeres det pædagogiske læringsmiljø kontinuerligt ud fra børnegruppens behov og udvikling. Oftest foregår justeringen ud fra observationer og iagttagelser af børnegruppen, hvilket giver anledning til faglig sparring og drøftelser i medarbejdergruppen samt med leder.

Det kan være svært at opnå en form for systematik i evalueringen, da justeringer i læringsmiljøet bliver forsøgt tilpasset efter den aktuelle børnegruppe og deres aktuelle "dagsform". På de ugentlige stuemøder bliver der fulgt op på iværksatte tiltag / fokusområder, ligesom den pædagogiske praksis bliver drøftet på de månedlige personalemøder.

En måde at sikre fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse er ved at benytte dialogprofilerne og refleksioner /observationer fra såvel de

enkelte medarbejdere som tilbagemeldinger fra forældre. Tilbage melding fra tilsyn /KIDS kan også være med til at sikre en sammenhæng.

Et godt kollegialt samarbejde – både på stuen samt i hele huset - samt forsøg på at skabe en tryk feedback kultur, kan være med til at sikre anvendelse af vores faglige viden. Opfølgning på tilsyn samt samarbejde med forældre og leder, kan også medvirke til at sikre anvendelsen af viden.

---

### Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Her kan I **kort** skrive, hvordan I har grebet arbejdet an, fx om I har lavet workshop, gennemført konkrete evalueringer, haft oplæg fra interne eller eksterne. I kan også indsætte billeder eller lignende.

Vi har i det seneste år arbejdet med tilsyn gennem KIDS, hvor der blandt andet også har været fokus på relationer og tematiserede lege-læringsmiljøer.

I arbejdet med læreplanen har dels dagtilbuddets faglige fyrtårn dels hele medarbejdergruppen været involveret med gennemgang af de udvalgte områder.

På et fælles temamøde for hele vores helhed Rækker Mølle Børnefirkløver har vi fra Lærkereden bidraget i forhold til kommunens fælles børne- og ungesyn, der hedder "Se mig, hør mig, forstå mig, tag mig alvorligt".

På dette møde gik vi gennem en case i dybden med faglige begreber som:

At tage den andens perspektiv på sig; at opleve sig set, hørt og forstået; empati; at koble sig på den anden; at blive taget alvorligt; at blive set, hørt og forstået; ikke at moralisere eller dømmes; nysgerrighed; god intention; hvis vi fortsætter med at gøre det samme, sker der nok det samme - hvis vi gør noget andet, kan der ske noget andet; anerkendelse; relation; det er ikke personer, der er problemet - det er problemet, der er problemet; der er ingen objektiv sandhed - kun perspektiver; fra linearitet og til cirkularitet; fra årsag og til kommunikationsmønstre; ressourceorientering; ingen kan udvikle sig i et negativt defineret felt; børn ønsker at være en del af fællesskabet; eksternalisering; bevidning.

Efterfølgende fulgte vi op med eksempler fra vores hverdag.

---

# Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

---



”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

- Børnegruppens trivsel og læring
- Børn i udsatte positioners trivsel og læring
- Tosprogede børns trivsel og læring
- Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

***Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51***



---

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

### Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogisk læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer? Dette er trin 1 i evalueringscirklen.

Leg skal være en gennemgående del af læringsmiljøet hele dagen. Legen er essentiel for børns udvikling og dannelse. Leg forudsætter sprog - sprog forudsætter leg. Leg har værdi i sig selv. Derfor er vi i Lærkereden nærværende og fysisk tilstede i børnegruppen i det omfang vores rammer og vilkår tillader det, for at kunne stilladsere og støtte alle børn i legen.

---

### Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Her beskriver I **kort** den dokumentation af det pædagogiske læringsmiljø, I har indsamlet i forbindelse med evalueringen. Pædagogisk dokumentation kan bestå af en vifte af forskellige måder at beskrive børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse på, fx praksisfortællinger, fotos, observationer, videooptagelser, screeninger, relationsskemaer, børneinterviews, tegninger. Indsamling af pædagogisk dokumentation er trin 2 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vores dokumentation blev primært dækket gennem iagttagelser af børnenes leg og observationer af de enkelte børn. Også dialogprofiler fra Hjernen og Hjertet er anvendt. Fotos fra hverdagen samt optagelser på video er også anvendt.

---

### Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

Her skriver I **kort** resultaterne af jeres analyse, fx hvordan den indsamlede dokumentation gjorde jer klogere på det, I var blevet nysgerrige på? Hvad var jeres vurdering af det pædagogiske læringsmiljøets betydning for børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse? Dette er første del af trin 3 i evalueringscirklen. Har I under evalueringen skrevet resultaterne på en planche eller lignende, kan I indsætte et billede.

Vi er blevet skærpet i vores opmærksomhed på betydningen af det fysiske læringsmiljø. Der skal tages afsæt i den enkelte børnegruppe, da både den aldersmæssige samt udviklingsmæssige spredning kan have betydning for hvilke roller og positioner, det enkelte barn kan indtage i legen. Der skal dog altid være den nødvendige tid og ro til fordybelse i legen, for at børns leg kan udvikle sig, ligesom der skal være voksne, der er opmærksomme på at positionere sig korrekt i legen.

### Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Her skriver I **kort**, hvordan I handlede på baggrund af jeres nye indsigter om jeres pædagogiske læringsmiljø. I kan bl.a. skrive, hvorvidt evalueringen gav anledning til at justere jeres pædagogiske praksis, og om den gav anledning til at afprøve konkrete tiltag og justere jeres skriftlige læreplan. I kan også samle op og se på tværs af de udvalgte områder, I har evalueret. Er justeringerne stadig en del af jeres praksis i dag? Har I brugt jeres indsigter i udvalgte evalueringer i andre sammenhænge? Dette er anden del af trin 3 i evalueringsskirklen.

Igen er det en forudsætning at man som medarbejder er nærværende og til stede. At vi som voksne er nysgerrige og undersøgende på det enkelte barns adfærd og intentioner i legen, for at vi kan guide de enkelte børn til at se og forstå de andre børns intentioner. Når vi er på gulvet ved og i børnenes leg, eller har trukket os på afstand, handler det om at vi kan positionere os i forhold til de enkelte børns behov for støtte / stilladsering i legen.



---

# Inddragelse af forældrebestyrelsen



---

”Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.”

*Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52*

---

## Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Forældrebestyrelsen bliver på hvert møde informeret om temaer og indsatsområder der arbejdes med i Lærkereden på dette tidspunkt. Forældrebestyrelsen blev inviteret til at deltage i evalueringen af den pædagogiske læreplan, hvilket to forældrerepræsentanter tog imod.



---

# Det fremadrettede arbejde



---

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

*Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51*

---

## Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Anerkendelse / underkendelse af barnet / børnene. At kunne rumme og spejle følelser relevant.

Individ / fællesskab. At skabe den nødvendige balance mellem at skabe trivsel, udvikling, læring og dannelse for det enkelte barn OG skabe en kultur / et fællesskab bygget på gensidig respekt og accept.

---

## Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

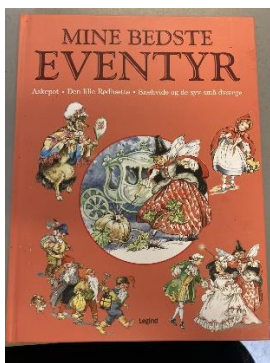
Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogisk praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har et ønske om, at kunne gå mere i dybden med vores evalueringer.

---

## Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Vi vil i fremtiden også dokumentere i billedform samt brug af videoklip, for på denne måde at levendegøre vores daglige virke. Justeringer i læreplanen vil tage afsæt i kommunens børne-og ungesyn.

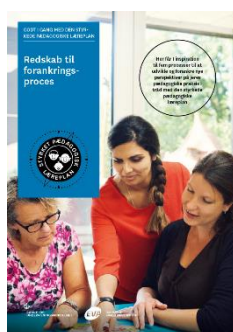


# Her kan I finde yderligere inspiration til arbejdet med den pædagogiske læreplan

Til at understøtte og inspirere jeres videre arbejde med evalueringskultur og den styrkede pædagogiske læreplan er der udviklet en række øvrige understøttende materialer. Alle inspirationsmaterialer – nuværende og kommende – kan findes på [www.emu.dk/dagtilbud](http://www.emu.dk/dagtilbud)



**Redskab til selvevaluering** er en ramme til systematisk at analysere jeres praksis inden for centrale områder i den styrkede pædagogiske læreplan.



**Redskab til forankringsproces** indeholder fem tilgange til, hvordan I kan arbejde med forandring og forankring af et stærkt pædagogisk læringsmiljø.



**Podcastserien Børnehøjde** er en faglig podcast om pædagogik og læreplan. Andet tema i serien sætter i tre afsnit fokus på evalueringskultur. Til temaet findes et dialogkort med spørgsmål til refleksion.



Alle materialer kan findes på



BØRNE- OG  
UNDERVISNINGSMINISTERIET

**Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan**

© 2020  
Danmarks Evalueringsinstitut og  
Børne- og Undervisningsministeriet

Citat med kildeangivelse er tilladt

Design: BGRAPHIC